

Správa o výsledku kontroly „Realizácie Operačného programu cezhraničnej spolupráce Poľska a Slovenskej republiky v rokoch 2007 – 2013“ v Správe a údržbe ciest Prešovského samosprávneho kraja

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť prípravu na čerpanie a čerpanie prostriedkov z Európskej únie (ďalej len „EÚ“) v rámci operačného programu cezhraničnej spolupráce Poľskej republiky a Slovenskej republiky (ďalej len „Program“) v novom programovom období.

Predmetom kontroly bolo postavenie, zodpovednosť a organizácia kontrolovaného subjektu v rámci implementácie Programu, charakteristika a realizácia projektu, vrátane uzatvorených zmlúv, vecného plnenia projektu, splnenia cieľov, financovania projektu a účinnosti riadiaceho a kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v Správe a údržbe ciest Prešovského samosprávneho kraja, (ďalej len „SÚC PSK“) za kontrolované obdobie 2007 – 2010.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Postavenie a pôsobnosť kontrolovaného subjektu

SÚC PSK bola v zmysle Programu, prioritnej osi I. Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry, oblasť podpory 1. Komunikačná a dopravná infraštruktúra oprávneným žiadateľom o podporu na spolufinancovanie projektu z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“). Na základe úvodnej výzvy na predkladanie projektov ako Vedúci partner (ďalej len „VP“) predložila žiadosť o finančný príspevok na realizáciu projektu „Modernizácia cestného spojenia Osturňa – štátna hranica – Niedzica“ (ďalej len „projekt“), ktorá bola zaregistrovaná na Spoločnom technickom sekretariáte v Krakowe (ďalej len „STS“) dňa 31.10.2008.

2. Charakteristika a popis projektu

Cieľom projektu je rozvoj spolupráce slovensko-poľského partnerstva v rámci zlepšenia podmienok cezhraničnej infraštruktúry, najmä podpora priamych investícií do infraštruktúry v prihraničných oblastiach za účelom vytvorenia podmienok pre rozvoj podnikania a rozvoj informačného spoločenstva.

Projekt sa má realizovať prostredníctvom plánovaných aktivít od 01.12.2008 do 30.11.2011. Partnermi projektu sú Powiatovy Zarząd Dróg w Nowym Targu, mesto Spišská Stará Ves a obec Osturňa.

Projekt bol v súlade s úvodnou výzvou na predkladanie projektov a so základnými ukazovateľmi, cieľmi a oprávnenými aktivitami, stanovenými v Programe. Splňal kritéria cezhraničnej spolupráce medzi projektovými partnermi. Bol schválený Monitorovacím výborom na základe rozhodnutia zo dňa 28.05.2009.

3. Realizácia projektu

V súvislosti s realizáciou projektu na zabezpečenie jeho spolufinancovania SÚC PSK ako VP uzatvorila:

- Zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na realizáciu projektu (ďalej len „Zmluva o poskytnutí FP“) s Ministerstvom regionálneho rozvoja Poľska ako Riadiacim orgánom (ďalej len „RO“) dňa 14.09.2009. Predmetom uvedenej zmluvy bolo určenie podmienok, za ktorých RO mal poskytnúť finančný príspevok z prostriedkov ERDF, schválený vo výške 6 021,62 tis. EUR.
- Zmluvu o poskytnutí finančného príspevku zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „ŠR SR“) s Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MVR SR“) ako poskytovateľom dňa 22.02.2010 za účelom spolufinancovania aktivít projektu, realizovaných slovenským VP do výšky 299,84 tis. EUR.

SÚC PSK v súlade s Programovým manuálom a Zmluvou o poskytnutí FP uzatvorila s partnermi projektu dňa 23.10.2009 Partnerskú zmluvu v rámci Programu na realizáciu projektu (ďalej len „Partnerská zmluva“).

VP v zmysle Zmluvy o poskytnutí FP zodpovedal pred RO za implementáciu celého projektu a za všetky aktivity, realizované partnermi projektu.

SÚC PSK ako VP v zmysle Programového manuálu a Partnerskej zmluvy vypracovala do začatia kontroly (14.05.2010) tri čiastkové správy o postupe realizácie projektu a dve súhrnné správy o postupe realizácie projektu (ďalej len „súhrnná správa“).

Súhrnné správy neboli vypracované v stanovenom termíne, ale 91 dní, resp. 96 dní po skončení monitorovacieho obdobia, z dôvodu oneskoreného predloženia príslušnej dokumentácie partnermi projektu. V dôsledku toho nebol zabezpečený súlad s Príručkou pre prijímateľa k Programu (ďalej len „Príručka prijímateľa“), podľa ktorej za spracovanie a predloženie súhrnnej správy bol zodpovedný VP, ktorý ju mal spracovať a doručiť do 80 kalendárnych dní od skončenia monitorovaného obdobia na STS. VP tak nekonal v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP, podľa ktorej bol povinný okrem iného dodržiavať legislatívu EÚ, národnú legislatívu a príslušné národné pokyny.

VP zabezpečil informovanosť verejnosti o aktivitách projektu prostredníctvom informačných tabúl, v regionálnej tlači a na internetovej stránke.

Dokumentácia, týkajúca sa verejného obstarávania, dohôd o vykonaní práce a príkazných zmlúv, súvisiacich s realizáciou projektu, nebola označená prvkami, preukazujúcimi účasť ERDF na realizácii projektu. VP tým nekonal v súlade s Nariadením rady (ES) č. 1828/2006 z 08.12.2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre implementáciu Nariadenia rady (ES) č. 1083, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o ERDF, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia (ES) č. 1080/2006 Európskeho parlamentu a Rady o ERDF (ďalej len „Vykonávacie nariadenie“), Komunikačným plánom a Príručkou pre prijímateľa, podľa ktorých bol prijímateľ povinný dbať, aby všetky materiály a dokumenty používané počas procesu implementácie projektu spolufinancovaného z ERDF boli označené prvkami, ktoré jednoznačne preukazujú účasť Európskej únie na realizácii projektu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Nezabezpečenie informovanosti v stanovenom rozsahu nebolo v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP.

SÚC PSK v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP monitorovala a vyhodnocovala dosiahnuté ukazovatele výstupu v správe o postupe realizácie projektu a v čiastkových správach. Plnenie hodnotiacich ukazovateľov odrážalo stav vo vecnom plnení realizácie projektu. Podľa čiastkovej správy o postupe realizácie projektu k 13.04.2010 bolo splnených päť ukazovateľov a jeden ukazovateľ bol plnený na 20,0 % (z celkového počtu 17).

Spolufinancovanie projektu z prostriedkov ERDF a zo ŠR SR bolo formou refundácie oprávnených nákladov projektu na základe certifikovaných výdavkov, pričom podľa Zmluvy o poskytnutí FP boli stanovené oprávnené náklady projektu nasledovne:

	Údaje podľa Zmluvy o FP		v tom: VP	
	Suma v tis. EUR	Podiel v %	Suma v tis. EUR	Podiel v %
Náklady celkom	7 084,25	100,00	2 998,35	100,00
- Účasť Spoločenstva (ERDF)	6 021,62	85,00	2 548,60	85,00
- Národné spolufinancovanie	1 062,63	15,00	449,75	15,00

Z celkových plánovaných oprávnených nákladov na projekt tvorili náklady VP 42,32 % a náklady poľského partnera projektu 57,68 %. Dvaja slovenskí partneri projektu nemali stanovené žiadne oprávnené náklady.

SÚC PSK k 14.05.2010 podľa čiastkových správ o postupe realizácie projektu vykázala oprávnené výdavky celkom v sume 76,37 tis. EUR, tzn. 2,55 % z celkových oprávnených výdavkov projektu pre VP. Z uvedenej sumy boli v čase kontroly NKÚ SR v rámci 1. stupňovej kontroly preverené finančné prostriedky celkom v sume 72,38 tis. EUR, z toho boli na základe vystavených certifikátov uznané oprávnené výdavky v sume 71,91 tis. EUR.

Ku dňu ukončenia kontroly NKÚ SR (25.06.2010) boli čerpané finančné prostriedky z ERDF v sume 35,45 tis. EUR. Išlo o certifikované výdavky národným kontrolárom VP za obdobie 01.12.2008 do 14.10.2009, pričom tieto tvorili 1,39 % z plánovaných oprávnených nákladov VP, spolufinancovaných z ERDF.

V čase výkonu kontroly neboli VP poskytnuté finančné prostriedky zo ŠR SR.

Preverením oprávnenosti nárokovaných výdavkov VP kontrolou NKÚ SR, okrem nedostatkov zistených 1. stupňovou kontrolou, bol zistený postup v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a teda so Zmluvou o poskytnutí FP v nižšie uvedených prípadoch:

- dohoda o vykonaní práce, uzatvorená so zamestnancom, ktorý bol štatutárnym orgánom kontrolovaného subjektu, nebola za zamestnávateľa podpísaná orgánom, ktorý ho vymenoval, čo bolo v rozpore so zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov,

- kontrolovaný subjekt neuzatvoril v jednom prípade dohodu o vykonaní práce najneskôr deň pred dňom začatia výkonu práce, čo bolo v rozpore so zákonom č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov,
- VP ako zamestnávateľ neprihlásil v štyroch prípadoch zamestnancov, vykonávajúcich práce súvisiace s realizáciou projektu na základe dohôd o pracovnej činnosti, do registra poistencov pred vznikom pracovnoprávneho vzťahu najneskôr pred začatím výkonu práce, čo nebolo v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Kontrolou preukázateľnosti oprávnených výdavkov neboli zistené nedostatky.

V rámci kontroly postupov pri verejnom obstarávaní zákaziek v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neboli zistené nedostatky.

SÚC PSK nedoručila národnému kontrolórovi najneskôr 20 kalendárnych dní pred podpisom zmluvy s vybraným dodávateľom dokumentáciu z vyššie uvedeného verejného obstarávania a zároveň najneskôr do 20 dní po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom oznámenie o uzavretí zmluvy a originál (resp. overenú kópiu) zmluvy o dielo. Uvedené bolo v rozpore s Príručkou pre prijímateľa a Zmluvou o poskytnutí FP.

Kontrolovaný subjekt mal v kontrolovanom období stanovené postupy na vykonávanie vnútornej kontroly, ktoré boli upravené vo vnútornej smernici.

V prípadoch nárokových výdavkov, súvisiacich s realizáciou projektu z vlastných zdrojov, bola vykonaná predbežná finančná kontrola stanoveným spôsobom.

V kontrolovanom období okrem 1. stupňovej kontroly oprávnených výdavkov nebola vykonaná kontrola, resp. audit zo strany externých subjektov.

Zhrnutie

- vecná a finančná realizácia projektu ku dňu otvorenia kontroly bola ovplyvnená oneskoreným podpísaním Zmluvy o poskytnutí FP s RO a nepriaznivými klimatickými podmienkami pre začatie stavebných prác v období február – marec 2010,
- kontrolovaný subjekt nevypracoval a nepredložil dve správy o postupe realizácie projektu STS v stanovenom termíne, čo bolo v rozpore s Príručkou pre prijímateľa,
- v prípade dokumentácie z verejného obstarávania a uzatvorených dohôd o výkone práce, nebola zabezpečená publicita v zmysle Vykonávacieho nariadenia a Príručky pre prijímateľa,
- v prípade zistených nedostatkov, týkajúcich sa uzatvorených dohôd o vykonaní práce súvisiacich s realizáciou projektu, došlo k porušeniu zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- kontrolovaný subjekt v rozpore s Príručkou pre prijímateľa nepredložil MVRR SR v stanovených termínoch príslušnú dokumentáciu, týkajúcu sa verejného obstarávania a uzatvorenej zmluvy s úspešným uchádzačom,
- nedodržanie príslušných predpisov vo vyššie uvedených prípadoch nebolo v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- kontrolovaný subjekt má vytvorený riadiaci a kontrolný systém, pričom kontrolou neboli zistené nedostatky.